

Круглий стіл

Підзвітність за державні витрати: роль зовнішнього аудиту

Joop Vrolijk, ОЕСР/SIGMA

Київ, 23 листопада 2015 р.

1. ОЕСР/SIGMA

- **S**upport for **I**mprovement in **G**overnance and **M**anagement (Програма підтримки вдосконалення врядування та менеджменту) - спільна ініціатива ЄС і ОЕСР
- Експерти з державних установ ЄС: 40 працівників
- Сфери роботи? Державна служба та рамки державного управління й менеджменту, розробка політики, державні фінанси та аудит, державні закупівлі, стратегія та реформи
- Охоплює 18 країн: 7 країн ІРА (підготовка до вступу), 6 ЄПС Південь і 5 країн ЄПС Схід
- Що ми робимо?
 - Короткострокова технічна допомога, яка доповнює інші інструменти ЄС із розбудови інституційних спроможностей
 - Короткострокова технічна допомога, яка доповнює інші інструменти ЄС із розбудови інституційних спроможностей
 - Стратегічні документи, дослідження в галузі державного управління

2. Стаття 347 Угоди про асоціацію Україна-ЄС

- **"Впровадження стандартів і методів** Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (ІНТОСАІ), а також обмін передовим досвідом ЄС у галузі зовнішнього контролю та аудиту державних фінансів з **особливою увагою до незалежності** відповідних органів Сторін"
- **Головне завдання ВОФК:** Надавати підтримку парламенту у здійсненні його ролі контролю над виконавчими органами шляхом аудиту фінансової звітності та ефективності українських державних і місцевих органів влади
- Стандарти і методи ІНТОСАІ закладені в ISSAI (Міжнародних стандартах для ВОФК)
- Незалежність у Декларації Ліми (1977 р.) і Декларації Мехіко (2007 р.)

3. Основні вимоги ІНТОСАІ

- Правові основи в Конституції та законах
- **Незалежність** від виконавчої, судової та законодавчої влади: функціональна, операційна та фінансова
- **Функціональна незалежність:**
 - Широкий мандат
 - Право на роботу відповідно до самостійно визначеної програми
 - Право здійснювати 3 види перевірок доходів і витрат: фінансовий аудит, аудит відповідності та аудит ефективності
 - Право приймати рішення щодо змісту звіту
 - Право надавати звіти парламенту, уряду та громадськості (прозорість)
 - Призначення та звільнення голови ВОФК парламентом
- **Операційна незалежність:**
 - Організувати власну роботу
 - Доступ до інформації про витрати та надходженнях (у тому числі до податкових декларацій)
 - Відсутність операційних завдань уряду
 - Набір професійного та кваліфікованого персоналу
- **Фінансова незалежність**
 - Окремий бюджет
 - Відсутність втручання уряду
 - Достойні зарплати (запобігання корупції)

4. Відносини між ВОФК та Парламентом згідно ІНТОСАІ

- **Відносини, визначені Конституцією, та**
 - ВОФК повинні надавати законодавчому органу щорічний звіт про діяльність
 - ВОФК надають свої звіти законодавчому органу для розгляду та подальшої роботи над конкретними рекомендаціями щодо роботи з коригування.
 - Звіти повинні об'єктивно та прозоро представляти факти та обмежуватися основним. Формулювання повинні бути точними та зрозумілими.

5. Українська ситуація

- **Новий закон** з більшістю вимог ІНТОСАІ ратифікований Президентом України в серпні
- **Виникнуть виклики:**
 - треба буде впровадити 3 типи перевірок. Зараз вид наглядової діяльності, співставний з роботою ДФІ (колишнє КРУ)
 - щоб допомогти ВР бути більш ефективною, необхідно змінити звітність: конкретні положення для виконання ВР

6. Обмеження

- Уряд не готує фінансову звітність!
Висновки РПУ недоступні
- Широкий мандат і обмежені ресурси.
Необхідний підхід на основі ризиків, а
також більше співробітників
- Спроможності щодо професійного аудиту
в межах нових завдань

7. Що потрібно?

- План стратегічного розвитку для реалізації нового закону, в тому числі розробка протоколу відносин із ВР
- Поетапне впровадження ПСР
- Навчання персоналу РПУ

Але, насамперед,

**ОРІЄНТОВАНИЙ НА РЕФОРМИ, ПРОФЕСІЙНИЙ
ТОП-МЕНЕДЖМЕНТ**

8. Приклади

- Вірменія: робота з впровадження стандартів ISSAI після складання ПСР, але все ще за старим законодавством
- Грузія: робота з впровадження ISSAI після складання ПСР
- Молдова: робота з впровадження ISSAI після складання ПСР

АЛЕ:

- У всіх виникають складнощі у відносинах із парламентом. Різні причини.
- В ЄС ситуація різна: Нідерланди - гарний приклад, але ситуація в Італії співставна з ситуацією в вищезгаданих країнах ЄПС

Спільна ініціатива ОЕСР та Європейського Союзу, першочергово
фінансується ЄС

ДЯКУЮ!